

Vršovice 8.7.2012

Pozdrav: Milé sestry a milí bratři, milí přátelé, vítám vás na našich společných bohoslužbách a zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

Píseň: 161 sl.1 Tebe, Bože, chválíme

Introit: Hospodine, slyš můj hlas, když volám, smiluj se nade mnou, odpověz mi. Neodvrhuj mě a neopouštěj, Bože, moje spáso. Ž 27,7.9b

Píseň: 168

Modlitba: Pane, náš Otče, chválíme Tě a děkujeme Ti. Za tento den, do kterého jsme se směli probudit. Za to, že jsme směli přijít do společenství Tvého lidu, ve kterém nám otevíráš oči pro své dary v našich životech. Ve kterém nám otevíráš srdce a my se znovu učíme rozpoznávat, že jsi s námi. Tady a teď, ale i v každou chvíli našich všedních dnů. V setkáních s druhými lidmi, v zázraku přírody, ale i v konfliktech a trápení.

Chceme Ti poděkovat, že před námi otevíráš svůj život, který jsi pro nás připravil. Život uprostřed Tvého stvoření, život naplněný Tvou přítomností v Ježíši Kristu. V tom Ježíši z Nazareta, který přinesl do tohoto světa hodnoty Tvého království, svět ho odmítl, ale Ty ses k němu přiznal, vzkřísil jsi jej.

Z toho se radujeme, za to především Ti děkujeme a vzdáváme Ti chválu.

Amen.

Čtení: Mk 6,19-29

Píseň: S188 Vostnatej drát

Text: Am 7,7-15

Haleluja. Vždyť Hospodin Bůh je štít a slunce, Hospodin je dárce milosti a slávy, žádné dobro neodepře těm, kdo žijí bezúhonně. Haleluja.

Ž 84,12

Prorok Ámos přichází se slovem soudu. Máme před sebou prorocký text. Hospodin stojí na hradbách a v ruce drží olovnici. Víme, každý z nás víme, že je to potřeba. Vždyť to kolem sebe vidíme. Že je nutné, aby zaznělo slovo, které upozorní, že není možné žít jen pro sebe, pro své sobecké záměry. Vidíme situaci kolem nás a není nám až tak nepříjemná představa, že by zaznělo tvrdé slovo představitelům společnosti. A nejen jim. Všem těm, kteří si nedělají hlavu z toho, jestli někomu ublíží. Je to potřeba a my držíme palce těm, kteří s tímto slovem přicházejí. Cítíme, jak v nás

roste rozhořčení vůči všemu, co se nám v životě nelíbí. Co je jinak, než by mělo být. Jen ať to všichni slyší! Ať to slyší Herodes z úst Jana Křtitele - takto se nemá žít. Zdá se to všechno jasné. Vidím, jak se před očima rozpadají hodnoty, které by měly být základem života. A vidím, jak se společnost v postavě Heroda staví k tomuto slovu rozpačitě a v posledu přece jen negativně. Jak chce vše zamést pod koberec a vše bagatelizovat - až se jí to začne vymykat z ruky. O to víc se mě zmocňuje zloba - jen houšť milý proroku. Tvé slovo je zapotřebí. Zlobím se - a najednou mě přepadá úzkost. Právě z té zloby. Jak snadno může převážit. Zloba na ty, kteří všechno ničí, na ty svévolníky, kterým všechno prochází. Ale i na ty, kteří selhali a selhávají a přitom nevědí kudy dál. Ta bezmoc, když o tom slyšíme vyprávět, ta zloba, když nevíme, kudy z toho ven. Stáváme se součástí všudypřítomné zloby. A tak se jim to nakonec daří. Těm, kteří využívají napětí a strachu a nenávisti. Přidají ještě jeden, náš článek, ke svému řetězu nenávisti. Jak těžký je úděl toho, který vidí a není mu lhostejné všechno zlo kolem nás.

Je z toho cesta ven? Lekám se prorockého textu, který je tvrdý. Lekám se sám sebe. Lekáme se vlastní zloby. Najednou se mi do tohoto tématu nechce. Uvědomuji si, jak neprorocky jsem nastaven. Vidím problémy a nejsou mi lhostejné. Trápí mě mnohé vztahy - vztahy mezi lidmi, neschopnost komunikace, která se odráží tak bolestně v rozpadu rodin, vztahy uvnitř společenství církve. A nechce se mi do toho plést zlobu, kterou ve mně probouzí všechny ty nešvary, kvůli kterým tu prorocké texty jsou. Zdá se mi, jakoby mě tento text odváděl od toho, co mě trápí. Ale tento text tu je, tak necouvnu. Musím ho nechat mluvit a promýšlet, co chce říci mě i nám. Ve vši své sršatosti a náročnosti.

Tak tedy naslouchejme, procházejme tyto texty krok za krokem. Riskujme tu zlobu. Moc dobře vím, že je iluzí si myslet, že vše je namířeno pouze na Heroda a Jeroboáma i s jeho veleknězem Amasjášem. Vidím zneužití moci, vidím bezohledné odmítnutí jakéhokoliv omezení v osobním životě, vidím kult ideologie, který je ze všech stran zabezpečený proti kritice. Vidím zástupce moci, vidím zástupce církve, vidím nás, vidím sebe. A moc dobře vím, že Bible není mrtvá kniha, která vypráví o lidech kdysi dávno a mě se netýká. Prorocké slovo dovnitř Božího lidu. Není to jenom kritika nešvarů kolem mě - i já mám odpovědnost, i mě je určené. A znovu je mi úzko. Hospodin stojí na hradbách. Nevím na jakých, ale představuji si, že to je bezpečí, ke kterému se upínám. Jistota, kterou jsem si vybudoval. A najednou na této jistotě stojí Hospodin. Nelíbí se mi ta představa. Hned

dvojí leknutí mnou projelo - jednak se nemohu přiblížit k těm jistotám, které možná nemluvily o věčnosti, ale byly tady a já se jich mohl dotknout, opřít se o ně. A teď je s tím utrum. A jednak - ten, kdo na té hradbě stojí, se netváří kdovíjak přívětivě. Alespoň tak se mi to zdá. Vždyť drží v ruce olovnici - tedy měřidlo, které jasně odhalí každou nerovnost, křivost, chybu. A já moc dobře vím, že těch nerovností u mě odhalí jen což. Jsem zaskočený - představoval jsem si Hospodina jinak. Potřeboval jsem podat ruku, povzbudit, pohladit - a teď přísný pohled, olovnice, slovo o soudu. Ne, není to slovo pouze do společnosti. Těm druhým.

Chápu Amasjáše, že se na Ámose zlobí. Protože on boří. A to bolí. A Ámos boří tvrdě.

Zvláštní kouzlo a riziko prorockých textů. Raději bych se vrátil ke starostem, které mě trápí. Jak pomoci, jak povzbudit. Tolik lidí to potřebuje. Copak to Ámos nevidí? Copak to nevidí Hospodin z těch hradeb? Co asi vidí? Zjevně vidí Heroda, vidí Jeroboáma i Amasjáše, vidí tento svět a zlobí se. Rozhněvaný Bůh. Hospodin, ze kterého jde strach. Procházel jsem tento text znovu a znovu. A najednou jsem uviděl jiné posluchače. Posluchače, kteří zoufale hledí, jestli se jich někdo zastane. Kteří selhali a selhávají, ale teď se s úzkostí rozhlížejí kolem sebe, jestli jsou skutečně všechny hodnoty relativizované. A Hospodin, Bůh Izraele, je vidí. Vidí je z hradeb zbudovaných podle olovnice. Vidí ty, kterým bylo ublíženo. Ty, na které nikdo nebere ohled. Ty slabší, kteří musí mlčet, protože si netroufnou něco říct. Ty, kteří mají strach. Ty, kteří hledají smysl života a jsou zmatení, nemohou najít oporu. A najednou zní to slovo z hradeb úplně jinak: „Nejste sami. Pán Bůh je s vámi. To, co se vám děje, není v pořádku a je potřeba, aby to zaznělo. A zaznělo to pěkně hlasitě. Hospodin, váš Bůh, vás neopustí ve vaší bídě. Nevydá vás do rukou těch, kteří mají moc a těch, kteří si myslí, že vládnou nad životem druhého člověka. Ať už oblasti společenské nebo osobní. Pošlu vám svého člověka, abyste to uslyšeli a přijali naději. Naději od Hospodina.“

Znovu tu stojíme před skutečností Božích poslů. Amasjáš posílá Ámose domů jako vidoucího. Uznává jeho prorocký nárok - ale ať si jde prorokovat jinam. Tady je svatyně králova. Tady vládne moc královská. A Ámos na to klidně odpoví - „Já nejsem žádný prorok. Mě se sem ani nechtělo. Vždyť já pěstuju u nás doma v Judsku dobytek. Copak si myslíš, že bych radši nebyl doma? Ale Pán Bůh mi řekl a tak jsem šel.“

Znovu mě přepadá úzkost. Slovo církvi - ona má volat, ona má křičet za všechny ty, kteří nevědí, že křičet mohou a že je někdo uslyší. Ona má být domem modlitby. Slovo mě. I já jsem osloven, i já nemám mlčet. Jsem toho schopen, dokážu to? A přitom vnitřně uznávám nutnou pomoc těm, kteří jsou slabší, kterým se křivdí, kterým někdo ubližuje - těm, které by svět rád odsoudil k mlčení. Jen - proč právě já? Ano, je samozřejmé, že i já. Osobní rozhodnutí, osobní odpovědnost. Další biblické svědectví o tom, že jiná cesta není. Ale kde na to mám vzít sílu, odvahu?

K textům, které jsme četli, patří podle ekumenického lekcionáře ještě jeden text. Nečetli jsme ho - nechal jsem ho pěkně na konec. Bez něj bych skutečně nevěděl, jak ven z toho nároku prorockých textů. Z nároku, který uznávám a přece je mi z něj úzko. „Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů; v něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří. Ve své lásce nás předem určil, abychom rozhodnutím jeho dobroty byli skrze Ježíše Krista přijati za syny a chválili slávu jeho milosti, kterou nám udělil ve svém Nejmilejším. V něm jsme vykoupeni jeho obětí a naše hříchy jsou nám odpuštěny pro přebohatou milost, kterou nás zahrnul ve vší moudrosti a prozíravosti, když nám dal poznat tajemství svého záměru, svého milostivého rozhodnutí, jímž si předsevzal, že podle svého plánu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu.“ Slovo hymnu listu do Efezu. Slovo, které nic neubírá z nároku na naši službu Božích svědků, ale zároveň mě i vás ujišťuje, že si ten Hospodin, který stojí na hradbách s olovnicí v ruce, rozhodně nemyslí, že bychom vše zvládli ze své síly. Vidí nás a zná nás. Ale zároveň rozhodně nechce hodit přes palubu ani ty, kteří potřebují pomoci. Poslal nám svého Syna. Neopouští nás - přichází do života každého z nás, přemáhá naši slabost, náš hřích a otevírá cestu ke skutečnému životu. Životu s druhými a pro druhé. Podle Božího plánu. Život v naději na jednotu v tom, který přišel, aby spasil, co zahynulo.

Amen.

Přímluvná modlitba: Pane Bože, Ty nás vybízíš, abychom k Tobě volali na místě těch, kteří k Tobě volat nedokáží. Voláme k Tobě, prosíme Tě, aby ses dával poznávat uprostřed naší lidské bídy, abys naplňoval lidská srdce nadějí a odvahou k životu.

Dnes zvláště prosíme za rodiče uneseného miminka, za miminko samotné, za všechny, kdo se jej snaží najít. Pane, posiluj všechny a navrať miminko rodičům. Za to Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za všechny, kdo přestávají věřit, že naše společnost se může stát zdravou a spravedlivou i pro ty, kdo nemají moc a peníze. Za to Tě, Pane, prosíme.

Prosíme právě za ně. Za ty, kteří jsou opuštěni. Za staré lidi, kteří si nerozumí se svou rodinou a cítí se být na obtíž, za ty, kteří se bojí budoucnosti.

Za mladé lidi, kteří jsou tlačeni do přijetí konzumních norem společnosti.

Za střední generaci, která na sebe nemá čas a nestíhá se ptát po svém životním ukotvení. Za ty všechny Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za svět. Prosíme za společnost bohatého severu. Aby našla sílu k sebereflexi. Dej poznat všem nám smysl života ve službě a odpovědnosti. Prosíme za třetí svět. Prosíme za místa hladu a vraždění. Prosíme o Tvou milost pro ty, jejichž život je v neustálém ohrožení. Za ty všechny Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za naši společnost, která se prohlašuje za příliš chudou na to, aby se starala o své potřebné. Za ni Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za Tvou církev, prosíme jeden za druhého, za tento sbor. Naplň naše srdce svým Duchem svatým, abychom v lásce dokázali být svědectvím o Tvé milosti i o Tvé vůli. Za to Tě, Pane, prosíme.

Vyslyš, prosíme, naše tiché prosby a díky.

Pane, voláme k Tobě s celým Tvým lidem jako ke svému otci: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.“

Ohlášky:

Poslání: A tak, moji milí, jako jste vždycky byli poslušní, s bázni a chvěním uvádějte ve skutek své spasení. Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete a činíte, co se mu líbí. Všechno dělejte bez reptání a bez pochybování, abyste byli bezúhonní a ryzí, Boží děti bez poskvrny uprostřed pokolení pokřiveného a zvráceného. V něm svítejte jako hvězdy, které osvěcují svět, držte se slova života.

Fp 2,12-16a

Požehnání: A pokoj Boží, kterýž převyšuje všeliký rozum, hájiti bude srdcí vašich i smyslů vašich v Kristu Ježíši.

Fp.4,7

Píseň: 443